

VLAAMSE OVERHEID

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

[C – 2023/47388]

16 NOVEMBER 2023. — Ministerieel besluit houdende de vervanging van de referentielijst en de referentielijst bis betreffende individuele materiële bijstand en tot aanpassing van de hulpmiddelenfiches

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, artikel 8, 13°, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria en referentebelangen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap, artikel 17, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019.

Vormvereiste

De volgende vormvereiste is vervuld:

- de Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 5 juni 2023.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op het volgende motief:

- in overeenstemming met het advies van de permanente werkgroep hulpmiddelen bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en het KOC worden de referentielijst, de referentielijst bis en de hulpmiddelenfiches op een aantal punten aangepast.

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN BESLUIT:

Artikel 1. In het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria en referentebelangen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap wordt bijlage I, vervangen bij het ministerieel besluit van 15 september 2022 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023, vervangen door bijlage I, die is opgenomen in bijlage 1 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 2. In hetzelfde besluit wordt bijlage IV, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 en vervangen bij het ministerieel besluit van 15 september 2022, vervangen door bijlage IV die is opgenomen in bijlage 2 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 3. In bijlage V bij hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019 en gewijzigd bij de ministeriële besluiten van 20 december 2019, 29 september 2020, 27 mei 2021 en 20 september 2021, 15 september 2022 en het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° fiche 1 “Aangepaste kinderstoel” wordt vervangen door fiche “Aangepaste kinderstoel” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

2° fiche 3 “Aangepaste tafel of bureau” wordt vervangen door fiche 3 “Aangepaste tafel of bureau” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

3° fiche 115 “Gesproken ondertiteling” wordt vervangen door fiche 115 “Toestel voor gesproken ondertiteling” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

4° tussen fiche 115 “Toestel voor gesproken ondertiteling” en fiche 116 “Leesloep met lamp” wordt fiche 115/1 “Toestel voor vergrote ondertiteling” ingevoegd die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

5° fiche 143/1 “Aangepaste kinderautostoel” wordt vervangen door fiche 143/1 “Aangepaste kinderautostoel” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

6° fiche 143/2 “Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Draaiplateau” wordt vervangen door fiche 143/2 “Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Draaiplateau” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

7° fiche 143/3 “Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Extra aanpassingen” wordt vervangen door fiche 143/3 “Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Extra aanpassingen” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

8° fiche 149 “Aanpassing auto: Afneembare stuurbol zonder bedieningsfuncties” wordt vervangen door fiche 149 “Aanpassing auto: Hulpmiddel op stuurwiel” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

9° fiche 149/2 “Aanpassing auto: Andere noodzakelijke aanpassingen aan het koetswerk” wordt opgeheven;

10° fiche 150/2 “Aanpassing auto: Automatisatie toegang auto: Aanvulling:

Afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift” wordt vervangen door fiche 150/2 “Aanpassing auto: Automatisatie toegang auto: Aanvulling: Afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

11° fiche 151/1 “Aanpassing auto: Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel” wordt vervangen door fiche 151/1 “Aanpassing auto: Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

12° fiche 151/3 “Aanpassing auto: Automatische kofferklep opener” wordt vervangen door fiche 151/3 “Aanpassing auto: Automatische kofferklep opener” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

13° fiche 152 “Aanpassing auto: Bodemverlaging” wordt vervangen door fiche 152 “Aanpassing auto: Bodemverlaging” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

14° fiche 154/1 “Aanpassing auto: Dakkofferlift” wordt vervangen door fiche 154/1 “Aanpassing auto: Dakkofferlift” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

15° fiche 158/1 “Aanpassing auto: Gaspedaal aan linkerkant” wordt vervangen door fiche 158/1 “Aanpassing auto: Gaspedaal aan linkerkant” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

16° fiche 158/3 “Aanpassing auto: Opbergsysteem voor elektrische rolstoel/scooter” wordt vervangen door fiche 158/3 “Aanpassing auto: Opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning” die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

17° fiche 158/4 "Aanpassing auto: Kofferbaklift/ plafondlift" wordt vervangen door fiche 158/4 "Aanpassing auto: Kofferbaklift/ plafondlift" die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

18° fiche 160/1 "Aanpassing auto: Maatregel om blokkering of activering van het gas- en/of rempedaal te voorkomen" wordt vervangen door fiche 160/1 "Aanpassing auto: Maatregel om blokkering of activering van het gas- en/of rempedaal te voorkomen" die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

19° fiche 162 "Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift" wordt vervangen door fiche 162 "Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift" die is opgenomen in de bijlage die bij dit besluit is gevoegd;

20° fiche 163 "Aanpassing auto: Rolstoelvergrendeling" wordt vervangen door fiche 163 "Aanpassing auto: Rolstoelvergrendeling" die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

21° fiche 164 "Aanpassing auto: Schuifdeur/telescopische deur" wordt vervangen door fiche 164 "Aanpassing auto: Schuifdeur/telescopische deur aan bestuurderszijde (enkel op reeds aanwezige auto)" die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

22° tussen fiche 164 "Aanpassing auto: Schuifdeur/telescopische deur aan bestuurderszijde (enkel op reeds aanwezige auto)" en fiche 165 "Aanpassing auto: Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten" wordt fiche 164/1 "Aanpassing auto: Automatisatie van de schuifdeur bestuurderszijde" ingevoegd die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

23° fiche 165 "Aanpassing auto: Stuurbol elektronische bediening" wordt vervangen door fiche 165 "Aanpassing auto: Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten" die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

24° fiche 167/1 "Aanpassing auto: Veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit" wordt vervangen door fiche 167/1 "Aanpassing auto: Veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit" die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

25° tussen fiche 167/1 "Aanpassing auto: Veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit" en fiche 168 "Aanpassing auto: Verhoogd dak" wordt fiche 167/2 "Aanpassing auto: Aangepaste veiligheidsgordel" ingevoegd die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd;

26° fiche 176 "Fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto" wordt vervangen door fiche 176 "Fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto" die is opgenomen in bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 4. Bijlage I, IV en V die zijn gevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap, zoals van kracht voor de inwerkingtreding van dit besluit, zijn van toepassing op de aanvragen van Individuele materiële bijstand die zijn ingediend voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 5. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 2023.

Brussel, 16 november 2023.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
H. CREVITS

Bijlage 1 bij het ministerieel van 16 november 2023 houdende de vervanging van de referentielijst en de referentielijst bis betreffende individuele materiële bijstand en tot aanpassing van de hulpmiddelenfiches

Bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria en referentiebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap

Activiteiten Dagelijks Leven

	Hulpmiddel	Referetetermijn (jaar)	Referentiebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag
1	Aangepaste kinderstoel	-	705,00	69,00	
2	Aangepaste kledij voor een persoon met een ernstige gedragsstoornis	2	1.026,09		*
3	Aangepaste tafel of bureau	7	593,62	92,00	
4	Aangepaste werk- of bureaustoel voor volwassenen	7	839,00	132,95	
5	Aangepaste werktafel (met hoge kantelverstelling)	15	377,00	92,00	*
6	Aanpassing en toebehoren voor een bed: Per elektrisch regelbaar gedeelte	10	125,00		
7	Aanpassing en toebehoren voor een bed: Verhoging van een bed	10	200,00		*
8	Anti-decubituszitkussen	4	369,00		
9	Anti-decubitusmatras: Aanvulling bij statische matras of statische oplegmatras: 30°-zijligkussen	5	158,30		*
10	Anti-decubitusmatras: Aanvulling bij statische matras of statische oplegmatras: Zwevende hielenkussen	5	105,53		*
11	Anti-decubitusmatras: Aanvulling bij wisseldrukmatras of wisseldruk oplegmatras: 30°-zijligkussen	5	158,30		*
12	Anti-decubitusmatras: Statische matras	5	326,55	65,96	
13	Anti-decubitusmatras: Statische oplegmatras	5	326,55		

14	Anti-decubitusmatras: Wisseldrukmatras Herstellingskosten	5	1.135,35	65,96
15	Anti-decubitusmatras: Wisseldrukoplegmatras Herstellingskosten	5 460,88	923,00	
16	Badstoel met positioneringsvoorzieningen	5	832,34	
17	Bedbox met elektrische hoogteverstelling Herstellingskosten	10 460,88	2.796,60	
18	Bedbox op vaste hoogte	10	1.582,98	
18/1	Compact signaleringssysteem Herstellingskosten	7	367,21	
		20% van het referetebedrag		
18/2	Compact signaleringssysteem: Babyfoonzender bij compact signaleringssysteem	7	46,09	*
18/3	Compact signaleringssysteem: Rookmelder bij compact signaleringssysteem	7	96,74 (max 5 stuks)	21,99 per stuk
19	Douche- en/of toiletstoel met positioneringsvoorziening	4	2.462,42	
20	Douchebrancard (met hoogteregeling) of douchewagen	5	2.854,00	
21	Doucheraam of douchebrancard (zonder hoogteregeling)	5	1.158,00	
22	Doucherolstoel	5	597,14	*
23	Douchestoel	5	386,00	*
24	Draaischijf	7	142,00	*
25	Elektrisch aangedreven lifter op wieltjes (excl. tildoek of tilband) Herstellingskosten Onderhoudskosten	15	2.745,46	
		20% van het referetebedrag		
26	Hoog-laagverzorgingsbed Herstellingskosten	10 460,88	1.196,91	105,53
27	Hoog-laagverzorgingsbed: Aanvulling: Rugsteun met virtueel draaipunt	10	105,53	*
28	Hoog-laagbadzit - zittend model Herstellingskosten	7	1.224,03	
		20% van het referetebedrag		

29	Hoorhond	8	11.581,71	
30	Hulphond	8	11.581,71	
31	Kleurendetector	7	395,75	*
32	Licht- of trilwaker	7	78,27	18,00
33	Mechanisch eetapparaat	7	2.261,54	
34	Mobiel signaleringssysteem Herstellingskosten	7	367,21	*
20% van het refertebedrag				
35	Mobiel signaleringssysteem: Babyfoonzender bij mobiel signaleringssysteem	7	46,09	*
36	Mobiel signaleringssysteem: Rookmelder bij mobiel signaleringssysteem	7	96,74 (max 2 stuks)	21,99 per stuk
37	Opsta-transferhulpmiddel met zitmogelijkheid	15	2.105,37	
38	Opsta-transferhulpmiddel voor staand gebruik	15	877,68	
39	Opsta-transferhulpmiddel voor staand gebruik: Aanvulling: Steungordel of -riem	4	116,96	*
39/1	Rookmelder: stand-alone systeem met lichtflits- of trilelement	7	122,24	*
40	Uitgebreid signaleringssysteem Herstellingskosten	7	839,00	
20% van het refertebedrag				
41	Uitgebreid signaleringssysteem: Babyfoonzender bij uitgebreid signaleringssysteem	7	46,09	*
42	Uitgebreid signaleringssysteem: Rookmelder bij uitgebreid signaleringssysteem	7	96,74 (max 5 stuks)	21,99 per stuk
43	Specifieke zetel voor personen met de ziekte van Huntington	-	2.048,03	527,66
44	Til- en verplaatsingssysteem voor gebruik in meerdere ruimten (rail- of wandliftsysteem) (excl. tildoek of tilband) Herstellingskosten Onderhoudskosten	15	8.017,45	
20% van het refertebedrag				
165,67 (max 1 keer/jaar)				
45	Til- en verplaatsingssysteem voor gebruik in één ruimte (rail- of wandliftsysteem) (excl. tildoek of tilband)	15	5.263,46	

	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag		
	Onderhoudskosten	165,67 (max 1 keer/jaar)		
46	Tilband of tildoek	4	276,53	*
47	Toiletstoel	5	319,00	*
48	Trippelstoel voor volwassenen	7	839,00	132,95
49	Vastgesteld optrektoestel op voet of met muurbevestiging	15	235,00	*
50	Verzorgingstafel (inclusief onrusthekkens)	5	1.736,88	

Andere

	Hulpmiddel	Refertetermijn (Jaar)	Refertebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag
51	Incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie 's nachts	-	199,43		
52	Incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht	-	491,93		
53	Incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht, met partiële zindelijkheid	-	226,02		
54	Incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht, ondanks het gebruik van sondes	-	350,11		
55	Incontinentiemateriaal voor personen (3 tot en met 4 jaar) met fecale incontinentie of met fecale en urinaire incontinentie, dag en nacht	-	124,09		
56	Incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie 's nachts	-	168,41		

57	Incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht	-	416,59		
58	Incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht, met partiële zindelijkheid	-	186,13		
59	Incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht, ondanks het gebruik van sondes	-	288,06		
60	Pedagogische hulp bij hogere studies	-	6.095,51	*	*
60/1	Individueel vervoer naar gewoon lager onderwijs	-	0,62/km met de leerling met een handicap in de auto (max 1 keer heen en 1 keer terug per lesdag, max 15 km enkele rit voor dagelijks vervoer) (max 1 keer heen en 1 keer terug per week voor wekelijks vervoer)		*
60/2	Individueel vervoer naar gewoon secundair onderwijs	-	0,62/km met de leerling met een handicap in de auto (max 1 keer heen en 1 keer terug per lesdag, max 15 km enkele rit voor dagelijks vervoer) (max 1 keer heen en 1 keer terug per week voor		*

				wekelijks vervoer)		
60/3	Individueel vervoer naar hoger beroepsonderwijs, hoger onderwijs of volwassenenonderwijs	-		0,62/km met de student met een handicap in de auto (max 1 keer heen en 1 keer terug per lesdag, max 40 km enkele rit voor dagelijks vervoer) (max 1 keer heen en 1 keer terug per week voor wekelijks vervoer)		*
60/4	Verblijf voor opleiding in het gewoon lager onderwijs	-		945,39/jaar	809,08 per jaar	*
60/5	Verblijf voor opleiding in het gewoon secundair onderwijs	-		945,39/jaar	809,08 per jaar	*
60/6	Verblijf voor opleiding in het hoger beroepsonderwijs, hoger onderwijs of volwassenenonderwijs	-		307,80/maand		*
61	Supplement voor incontinentiemateriaal voor incontinentie personen (5 tot en met 11 jaar) die permanent bedlegerig zijn	-		68,16		
62	Supplement voor incontinentiemateriaal voor incontinentie personen (12 jaar en ouder) die permanent bedlegerig zijn	-		90,88		

Communicatie

Hulpmiddel	Refertetermijn (jaar)	Refertebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag

63	Aangepaste bediening smartphone of tablet: Statieven en houders voor smartphone of tablet	7	175,89	*
64	Beeldschermloep draagbaar model: Beeldschermdiagonaal minimum 5 inch en kleiner dan 7 inch	5	672,77	
65	Beeldschermloep draagbaar model: Beeldschermdiagonaal minimum 7 inch en meer	5	875,04	
66	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch	7	3.078,02	
67	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch: Supplement voor meeneembaarheid	5	932,20	
68	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie	7	984,97	
69	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal van meer dan 24 inch	7	3.209,94	
70	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal van meer dan 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie	7	984,97	
71	Merkgebonden streamers	4	571,63	
72	Brailleschrijfmachine	10	914,33	*
73	Communicatietoestellen: Aanvulling bij draagbare computer gebruikt als communicatietoestel: Communicatiesoftware	5	783,38	
74	Communicatietoestellen: Aanvulling bij dynamische systemen en draagbare computer gebruikt als communicatietoestel: Extra sleutel (licentie)	5	166,24	
75	Communicatietoestellen: Aanvulling bij dynamische systemen en draagbare computer gebruikt als communicatietoestel: Symbooldatabase	5	166,24 (max 2 stuks)	

76	Communicatietoestellen: Aanvulling bij dynamische systemen, teksttoestellen en draagbare computer gebruikt als communicatietoestel: Extra taal	5	166,24	
77	Communicatietoestellen: Aanvulling bij statische systemen: Software voor de aanmaak van papieren communicatiekaarten	5	106,21	*
78	Communicatietoestellen: Aanvulling bij statische systemen: Symbooldatabank	5	166,24 (max 1 stuks)	*
79	Communicatietoestellen: Aanvulling bij tablet gebruikt als communicatietoestel en smartphone gebruikt als communicatietoestel: Symbooldatabank	5	43,97 (max 2 stuks)	*
80	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Adapter Herstellingskosten	5	195,84	
81	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Andere (draagtas, kabels,...) Herstellingskosten	5	244,81	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
82	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Andere statieven Herstellingskosten	5	146,88	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
83	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Bedstatief Herstellingskosten	5	606,81	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
84	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Elektrisch wegzwenkbaar rolstoelstatief Herstellingskosten	5	2.532,77	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55

85	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Extra batterijen - batterijlader Herstellingskosten	5	469,91	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
86	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Schakelaars, afdekplaten,... Herstellingskosten	5	236,19	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
87	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Tafelstatief Herstellingskosten	5	342,73	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
88	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Vast of manueel wegwenkbaar rolstoelstatief Herstellingskosten	5	783,38	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
89	Communicatietoestellen: Communicatietoestel voor doofblinden Herstellingskosten	7	1.855,63	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
90	Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Basis dynamisch systeem Herstellingskosten	5	3.417,18	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
91	Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Uitgebreid dynamisch systeem Herstellingskosten	5	7.703,85	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55
92	Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Uitgebreid dynamisch systeem met oogbediening Herstellingskosten	5	10.685,13	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55

93	Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. basis communicatie-app) Herstellingskosten	4	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55	131,92	48,71	*
94	Communicatietoestellen: Statische systemen: Met meerdere boodschappen Herstellingskosten	5	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55	489,49		
95	Communicatietoestellen: Statische systemen: Met één boodschap (max. tweemaal refertebedrag en max. één refertebedrag per stuk) Herstellingskosten	5		165,33		*
96	Communicatietoestellen: Stemversterker Herstellingskosten	5	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55	754,00		
97	Communicatietoestellen: Tablet gebruikt als communicatietoestel (incl. basis communicatie-app) Herstellingskosten	5	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55	571,63		
98	Communicatietoestellen: Teksttoestel Herstellingskosten	5	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55	4.082,15		
99	Computer bedienen: Andere noodzakelijke aanpassingen pc: toetsenbordstickers, toetsenbordhoes, toetsenbord met grote en/of contrasterende letters	5		173,73		*
100	Computer bedienen: Brailleleesregel met 12 tot 39 cellen Herstellingskosten Onderhoudskosten	5	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55	1.491,52		
101	Computer bedienen: Brailleleesregel met 40 tot 79 cellen Herstellingskosten Onderhoudskosten	7	710,02 165,67 (max 1 keer/jaar)	5.583,88		
			165,67 (max 1 keer/jaar)			

102	Computer bedienen: Brailleleesregel met 80 cellen of meer Herstellingskosten Onderhoudskosten	7 710,02 165,67 (max 1 keer/jaar)	9.785,15	
103	Computer bedienen: Brailleprinter Herstellingskosten	10 473,35	3.189,98	
104	Computer bedienen: Monitor- of tabletarm	10	241,29	*
105	Computer bedienen: Schermuitleesprogramma voor bureaucomputer of laptop	5	1.713,64	
106	Computer bedienen: Software beeldvergroting: Vergrotingssoftware met spraakondersteuning	5	709,94	
107	Computer bedienen: Software beeldvergroting: Vergrotingssoftware zonder spraakondersteuning	5	514,09	
108	Computer bedienen: Spraaksyntheseprogramma	5	686,35	
109	Computer bedienen: Tekstherkenningsprogramma met scanner (tekstherkenningsstelsel op basis van standaard pc)	5	1.032,60	
110	Daisyspeler	5	395,75	*
111	Solo-apparaat: Ontvanger	4	606,81 (max 2 stuks)	
113	Solo-apparaat: Zender	4	606,81	
114	Luisterhulpmiddel voor tv/radio zonder hoortoestel	7	221,66	*
115	Toestel voor gesproken ondertiteling	7	562,84	
115/1	Toestel voor vergrote ondertiteling	7	412,45	
116	Leesloop met lamp	5	60,68	*
116/1	Loelamp	7	186,44	*
117	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Armondersteuning	5	193,03	
118	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Kliksoftware	5	144,77	

119	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Scanner en software voor werkblaadjes en formulieren	5	96,51	
120	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Schakelaars	5	337,80	
121	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Spraakherkenning	5	231,63	
122	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Statieven, houders en bevestigingssystemen	5	337,80	
123	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Woordvoerspellingssoftware	5	231,63	
124	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Eenvoudige aanpassingen voor bediening computer	5	361,93	*
125	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Muisalternatief: Aangepaste trackball, joystick, toetsenmuis, interface voor bediening via de omgevingsbediening of via schakelaars	5	772,11	
126	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Muisalternatief: Hoofdmuus	5	1.447,71	
127	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Programmeerbaar toetsenbord	5	772,11	
128	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Schermtoetsenbord	5	304,78	
129	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Toetsenbord met grote toetsen	5	221,98	
130	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Toetsenbord voor mond- of hoofdstokbediening	5	965,14	
131	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Verkleind toetsenbord (<12mm toetsdiameter)	5	1.042,35	
132	Notitietoestel voor niet-zienden: Notitietoestel met brailleweergave Herstellingskosten	7	4.488,51	
		710,02		

Onderhoudskosten		165,67 (max 1 keer/jaar)	
133	Notietoestel voor niet-zienden: Notietoestel met spraakweergave	7	2.840,07
134	Ringleiding	7	504,00
135	Ringleiding voor GSM	4	88,13
136	Smartphone gebruikt als luisterhulpmiddel	4	131,92
137	Smartphone of mobiele telefoon met toetsen voorzien van spraakuitvoer en vergroting	4	398,92
138	Smartphone voor communicatie via gebarentaal met Afstandstolken dienst	4	131,92
139	Tablet	5	346,50
139/1	Tablet: Aanvulling bij tablet: Draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften	5	96,74
140	Tolken Vlaamse gebarentaal / schrijftolken / orale tolken	-	0,00
141	Voorleessoftware voor smartphone	-	87,94
142	Voorleessoftware voor smartphone: Aanvulling bij voorleessoftware voor smartphone: Scanstand voor smartphone	-	43,97
143	Voorleestoestel tafelmiddel	7	2.735,80

Mobiliteit

Hulpmiddel	Refertetermijn (jaar)	Refertebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag
143/1 Aangepaste kinderautostoel	4	1.582,98		
143/2 Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Draaiplateau	4	527,66		
143/3 Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Extra aanpassingen	4	263,83		

144	Aanhangfiets met twee wielen	-	734,42	184,00
145	Aankoppelwiel met elektrische trapondersteuning voor manuele rolstoel	8	3.685,34	
146	Aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel (12 jaar en ouder)	8	2.059,05	
147	Aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel (jonger dan 12 jaar)	5	2.059,05	
148	Aanleren verplaatsingstechnieken witte stok	-	1.956,00	
148/1	Aanpassing auto: Aangepaste bediening van de versnellingsbak	7	2.884,55	
	Herstellingskosten			20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
148/2	Aanpassing auto: Aangepaste bestuurdersstoel	7	703,55	
	Herstellingskosten			20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
148/3	Aanpassing auto: Aangepaste parkeerrem	7	1.319,15	
	Herstellingskosten			20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
148/4	Aanpassing auto: Aanpassen vloer bestuurdersplaats	7	1.626,95	
	Herstellingskosten			20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
149	Aanpassing auto: Hulpmiddel op stuurwiel	7	175,14	*
	Herstellingskosten			20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
150	Aanpassing auto: Andere noodzakelijke aanpassingen auto	7	879,43	
	Herstellingskosten			20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
150/1	Aanpassing auto: Automatisatie toegang auto	7	2.286,53	
	Herstellingskosten			20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
150/2	Aanpassing auto: Automatisatie toegang auto: Aanvulling: Afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift	7	791,49	

	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
151	Aanpassing auto: Automatische en semi-automatische transmissie voor nieuwe wagens	7	685,46	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
151/1	Aanpassing auto: Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel	7	2.638,30	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
151/2	Aanpassing auto: Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel: Aanvulling: Adapter bestuurdersstoel	7	835,46	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
151/3	Aanpassing auto: Automatische kofferklepener	7	879,43	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
152	Aanpassing auto: Bodemverlaging	7	7.695,06	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
152/1	Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Aangepaste vering	7	435,32	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
153	Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Elektrische lier	7	1.143,27	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
154	Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Extra zitplaats	7	571,63 (max 2 stuks)	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
154/1	Aanpassing auto: Dakkofferlift	7	4.221,29	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		

157	Aanpassing auto: Draaistoel voor passagiersplaatsen Herstellingskosten	7	2.462,42	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
157/1	Aanpassing auto: Draaistoel voor passagiersplaatsen: Aanvulling: Elektrisch draai-element Herstellingskosten	7	351,77	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
157/2	Aanpassing auto: Draaistoel voor passagiersplaatsen: Aanvulling: Elektrische hoog-laagfunctie Herstellingskosten	7	2.286,53	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
157/3	Aanpassing auto: Extra parallelpedalen / Vloerverhoging Herstellingskosten	7	1.319,15	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
158/1	Aanpassing auto: Gaspedaal aan linkerkant Herstellingskosten	7	655,18	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 *
158/3	Aanpassing auto: Opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning Herstellingskosten	7	3.341,85	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
158/4	Aanpassing auto: Kofferbaklift / plafondlift Herstellingskosten	7	1.670,93	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
158/5	Aanpassing auto: Gas geven ondersteund door externe kracht Herstellingskosten	7	1.626,95	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
158/6	Aanpassing auto: Gecombineerd, met een hand bediend bedrijfsrem- en acceleratiesysteem Herstellingskosten	7	1.582,98	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21

158/7	Aanpassing auto: Gecombineerd, met externe kracht bediend bedrijfsrem- en acceleratiesysteem Herstellingskosten	7	2.418,45	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
158/8	Aanpassing auto: Handbediende rem Herstellingskosten	7	791,49	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
158/9	Aanpassing auto: Handmatig gas geven Herstellingskosten	7	791,49	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
160/1	Aanpassing auto: Maatregel om blokkering of activering van het gas- en / of rempedaal te voorkomen Herstellingskosten	7	263,83	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
160/2	Aanpassing auto: Pedalen op (nagenoeg) dezelfde hoogte Herstellingskosten	7	263,83	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
162	Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift Herstellingskosten	7	4.500,00	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
162/1	Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift: Aanvulling: Extra zitplaats bij rolstoelplateaulift Herstellingskosten	7	571,63	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
162/2	Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift: Aanvulling: Verstevigde vloer Herstellingskosten	7	1.055,32	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
162/3	Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift: Aanvulling: M1 gekeurde vloer Herstellingskosten	7	1.582,98	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
163	Aanpassing auto: Rolstoelvergrendeling Herstellingskosten	7	835,46	20% van het referentiebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21

		autoaanpassingen: 1.152,21		
164	Aanpassing auto: Schuifdeur/telescopische deur aan bestuurderszijde (enkel op reeds aanwezige auto) Herstellingskosten	7	1.239,00	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
164/1	Aanpassing auto: Automatisatie van de schuifdeur bestuurderszijde Herstellingskosten	7	2.286,53	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
165	Aanpassing auto: Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten Herstellingskosten	7	1.719,00	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
166	Aanpassing auto: Tweedehands rolstoeltoegankelijke auto met bodemverlaging die minimaal 2 jaar en maximaal 5 jaar in gebruik genomen is Herstellingskosten	2	1.758,87	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
167	Aanpassing auto: Tweedehands rolstoeltoegankelijke auto met bodemverlaging die nog geen 2 jaar in gebruik genomen is Herstellingskosten	6	5.716,33	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
167/1	Aanpassing auto: Veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit Herstellingskosten	7	307,80	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
167/2	Aanpassing auto: Aangepaste veiligheidsgordel Herstellingskosten	7	307,80	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
168	Aanpassing auto: Verhoogd dak Herstellingskosten	7	439,72	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
168/1	Aanpassing auto: Zeswegslede Herstellingskosten	7	2.902,14	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21

		autoaanpassingen: 1.152,21		
169	Aanpassing auto: Voetbesturing, spraakbediening van de elektrische functies Herstellingskosten	7	9.901,00	
20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21				
170	Gewenningslessen voor personen met een handicap voor het bepalen van de rijgeschiktheid	-	489,61	*
171	Driewiel(lig)fiets met handtrappers	8	2.059,05	
171/1	Driewiel-fiets- (driewiel)fietsverbinding	10	791,49	*
172	Driewiel tandem	10	2.366,73	369,00 ouder dan 12 jaar, 185,00 tot 12 jaar
172/1	Driewiel tandem: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen	10	307,80	*
172/2	Driewiel tandem: Aanvulling: Schakelbare vrijloop	10	439,72	
173	Duofiets met ziteenheid	10	2.366,73	185,00 tot 12 jaar, 369,00 ouder dan 12 jaar
173/1	Duofiets met ziteenheid: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen	10	307,80	*
173/2	Duofiets met ziteenheid: Aanvulling: Meenemen van de rolstoel	10	294,61	*
173/3	Duofiets met ziteenheid: Aanvulling: Schakelbare vrijloop	10	439,72	
174	Elektrische aankoppeleenheid/trekeenheid voor manuele (hoepel)rolstoel	8	2.374,47	
176	Fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto	10	527,66	*
177	Geleidehond voor blinden	8	11.581,71	
178	Ombouwpakket elektrische ondersteuning voor manueel aankoppelwiel	8	1.055,32	
178/1	Oprijgoten (1 paar) of Oprijplaat	8	496,00	
179	Rolstoel-fiets verbinding	10	489,61	

180	Rolstoelfiets		10	2.366,73	369,00 ouder dan 12 jaar, 185,00 tot 12 jaar	
181	Rolstoelfiets: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen		10	263,83		*
182	Rolstoelhulpmotor voor de begeleider		8	1.321,95		
183	Rolstoelplateaufiets		10	2.366,73	185,00 tot 12 jaar, 369,00 ouder dan 12 jaar	
183/1	Tweewiel fiets: Bedieningselementen aan 1 zijde op het stuur		10	281,42		*
183/2	Tweewiel fiets: Frame op maat		10	791,49		
184	Tweewieltandem		10	1.136,03	369,00 ouder dan 12 jaar, 185,00 tot 12 jaar	
184/1	Tweewieltandem: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen		10	175,89		*
184/2	Tweewieltandem: Aanvulling: Schakelbare vrijloop		10	439,72		
186	Tweewieltandem bestuurder achteraan		10	2.366,73	185,00 tot 12 jaar, 369,00 ouder dan 12 jaar	
186/1	Tweewieltandem bestuurder achteraan: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen		10	307,80		*
186/2	Tweewieltandem bestuurder achteraan: Aanvulling: Schakelbare vrijloop		10	439,72		
187	Witte stok		2	48,96		*

Wonen

Hulpmiddel	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskosten	Vereenvoudigde procedure bij een volgende
------------	----------------	---------------	-------------	---

		(jaar)	(euro btw ingebrepen)	(euro)	aanvraag
188	Aanpassen slaapkamer	-	2.588,00		
189	Aanpassing keuken: Aanpassing/vervanging keukenkasten	15	1.811,64		
190	Aanpassing keuken: In hoogte verstelbaar werkvlak	15	839,00		
191	Aanpassing keuken: In hoogte verstelbare gootsteen	15	839,00		
192	Aanpassing keuken: Onderrijdbaar werkvlak	15	839,00		
193	Aanpassing keuken: Onderrijdbare gootsteen	15	839,00		
194	Aanpassing keuken: Uitschuifbaar werkvlak	15	504,00		
195	Aanvullende trapleuning	15	672,00		
196	Andere (verbouwingen van de woning)	15	1.200,00		
197	Andere aanvullende uitrusting bij de woning (uitgezonderd losse elementen en gadgets)	15	2.000,00		
198	Automatische deuropener Herstellingskosten	15	2.183,00		
		460,88			
199	Automatische garagepoortopener (uitgezonderd bij nieuwbouw)	15	461,78		
200	Bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte	-	2.588,00		
201	Bijbouwen badkamer / bijbouwen noodzakelijke ruimte i.f.v. inrichten badkamer op het gelijkvloers	-	17.588,70		
202	Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Onderrijdbare/onderzitbare wastafel	-	527,66		
203	Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen aangepast toilet	-	659,58		
204	Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen inloopdouche	-	2.198,59		

205	Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen van een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad	-	1.653,34	
206	Bijbouwen badkamer en slaapkamer / bijbouwen noodzakelijke ruimte i.f.v. inrichten badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers	-	24.624,18	
207	Bijbouwen slaapkamer / bijbouwen noodzakelijke ruimte i.f.v. inrichten slaapkamer op het gelijkvloers	-	17.588,70	
208	Bouwen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik	-	8.794,35	
209	Aanpassen circulatieomgeving (o.a. gang...)	-	2.588,00	
210	Drempelbruggen	15	868,00	
211	Elektrificatie rolluiken (uitgezonderd bij nieuwbouw)	15	195,84 (max 2 stuks)	*
212	Aanpassen garage	-	1.294,00	
213	Handgreep - beugel - toiletkader	15	175,00 (max 4 stuks)	*
214	Hellingbaan	15	992,00	
215	Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Aanpassen/plaatsen aangepast toilet en afbraakwerken	-	659,58	
216	Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Onderrijdbare/onderzitbare wastafel en afbraakwerken	-	527,66	
217	Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Plaatsen inloopdouche en afbraakwerken	-	2.198,59	

218	Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Plaatsen van een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad en afbraakwerken	-	1.653,34	
219	Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte: Toegangsdeur aanpassen (verbreden/verplaatsen/schuifdeur plaatsen)	-	879,43	
220	Kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik	-	8.794,35	
221	Aanpassen leefruimte (keuken en living)	-	2.588,00	
222	Mobiel parlofoonsysteem (uitgezonderd bij nieuwbouw)	15	461,78	
223	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing bediening automatische deuropener of garagepoortopener	15	175,89/stuk	
	Herstellingskosten			20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
224	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing bediening elektrisch rolluik of gordijnopener	15	246,24 (max 2 stuks)	
	Herstellingskosten			20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
225	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing bediening hoog-laag verzorgingsbed, systeem met bijhorende IR-zender	10	175,89	
	Herstellingskosten			20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
226	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing bediening hoog-laagverzorgingsbed, systeem zonder bijhorende IR-zender	10	1.758,87	
	Herstellingskosten			20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49

227	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing bediening noodoproep, beloproep, stopcontacten Herstellingskosten	15	351,77	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
228	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing bediening thermostaat (uitgezonderd bij nieuwbouw) Herstellingskosten	15	246,24	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
229	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten (uitgezonderd bij nieuwbouw): Circulatie ruimte (o.a. gang) beneden Herstellingskosten	15	263,83	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
230	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten (uitgezonderd bij nieuwbouw): Circulatie ruimte (o.a. gang) boven Herstellingskosten	15	263,83	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
231	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten (uitgezonderd bij nieuwbouw): Leefruimte (keuken en living) Herstellingskosten	15	404,54	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
232	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten (uitgezonderd bij nieuwbouw): Slaapkamer Herstellingskosten	15	228,65	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49

233	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Parlofonie-oplossing via IP-camera (uitgezonderd bij nieuwbouw) Herstellingskosten	15	703,55	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
234	Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur: Parlofonie-oplossing via draadloze telefoon met aangepaste bediening (uitgezonderd bij nieuwbouw) Herstellingskosten	15	2.154,62	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
235	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Eenvoudige zender Herstellingskosten	7	607,69	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
236	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Eenvoudige zender: Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Schakelaars en bijhorende statieven Herstellingskosten	7	299,01 (max 2 stuks)	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
237	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Eenvoudige zender: Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Statieven en houders voor zender Herstellingskosten	7	175,89 (max 2 stuks)	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
238	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, afneembaar voor stand-alone: Aanvulling voor bediening aan bed: Schakelaars, joystick ... en bijhorende statieven Herstellingskosten	7	395,75	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
239	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, afneembaar voor stand-alone: Aanvulling voor bediening aan bed: Statieven en houders voor zender	7	175,89	20% van het referetebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49

	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49		
240	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm Herstellingskosten	7	1.066,75	
241	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm: Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Statieven en houders voor zender en smartphone Herstellingskosten	7	307,80 (max 2 stuks)	
242	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm: Smartphone als bedieningsplatform voor zender Herstellingskosten	4	131,92	48,71
243	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning) Herstellingskosten	7	2.351,70	
244	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Schakelaars, joystick.... en bijhorende statieven Herstellingskosten	7	395,75 (max 2 stuks)	
245	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Statieven en houders voor zender en smartphone Herstellingskosten	7	307,80 (max 2 stuks)	

246	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): Smartphone als bedieningsplatform voor zender	4	20% van het referentebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49	131,92	48,71
	Herstellingskosten				
247	Oplossing voor verticale circulatie boven 1,80 m met gesloten koker of schacht met een maximumsnelheid van 0,15 m/s	20	20% van het referentebedrag	21.985,87	
	Herstellingskosten		20% van het referentebedrag		
	Onderhoudskosten		165,67 (max 3 keer/jaar)		
248	Oplossing voor verticale circulatie boven 1,80 m met gesloten koker of schacht met een snelheid van meer dan 0,15 m/s	30	20% van het referentebedrag	30.780,22	
	Herstellingskosten		20% van het referentebedrag		
	Onderhoudskosten		165,67 (max 3 keer/jaar)		
250	Plateaulift	12	20% van het referentebedrag	11.432,65	
	Herstellingskosten		20% van het referentebedrag		
	Onderhoudskosten		165,67 (max 2 keer/jaar)		
251	Aanpassen toegang tot de woning	-		1.294,00	
252	Aanpassen toiletruimte	-		2.588,00	
253	Traplift	12	20% van het referentebedrag	7.387,00	
	Herstellingskosten		20% van het referentebedrag		
	Onderhoudskosten		165,67 (max 1 keer/jaar)		

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 16 november 2023 houdende de vervanging van de refertelijst en de refertelijst bis betreffende individuele materiële bijstand en tot aanpassing van de hulpmiddelenfiches.

Brussel, 16 november 2023

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

Bijlage 2 bij het ministerieel van 16 november 2023 houdende de vervanging van de referentielijst en de referentielijst bis betreffende individuele materiële bijstand en tot aanpassing van de hulpmiddelenfiches

Bijlage IV bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria en referentebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap

Referentielijst bis

Activiteiten Dagelijks Leven

	Hulpmiddel	Referetetermijn (jaar)	Refertebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag
2	Aangepaste kledij voor een persoon met een ernstige gedragsstoornis	2	1.026,09		*
18/1	Compact signaleringssysteem Herstellingskosten	7	367,21		
		20% van het refertebedrag			
18/2	Compact signaleringssysteem: Babyfoonzender bij compact signaleringssysteem	7	46,09		*
18/3	Compact signaleringssysteem: Rookmelder bij compact signaleringssysteem	7	96,74 (max 5 stuks)	21,99 per stuk	*
29	Hoorhond	8	11.581,71		
30	Hulphond	8	11.581,71		
31	Kleurendetector	7	395,75		*
32	Licht- of trilwaker	7	78,27	18,00	*
33	Mechanisch eetapparaat	7	2.261,54		
34	Mobiel signaleringssysteem Herstellingskosten	7	367,21		*
		20% van het refertebedrag			
35	Mobiel signaleringssysteem: Babyfoonzender bij mobiel signaleringssysteem	7	46,09		*

36	Mobiel signaleringssysteem: Rookmelder bij mobiel signaleringssysteem	7	96,74 (max 2 stuks)	21,99 per stuk	*
39/1	Rookmelder: stand-alone systeem met lichtflits- of trilelement	7	122,24		*
40	Uitgebreid signaleringssysteem Herstellingskosten	7	839,00		
		20% van het referentiebedrag			
41	Uitgebreid signaleringssysteem: Babyfoonzender bij uitgebreid signaleringssysteem	7	46,09		*
42	Uitgebreid signaleringssysteem: Rookmelder bij uitgebreid signaleringssysteem	7	96,74 (max 5 stuks)	21,99 per stuk	*
48	Trippelstoel voor volwassenen	7	839,00	132,95	

Andere

	Hulpmiddel	Refertetermijn (jaar)	Referentiebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag
51	Incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie 's nachts	-	199,43		
52	Incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht	-	491,93		
53	Incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht, met partiële zindelijkheid	-	226,02		
54	Incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht, ondanks het gebruik van sondes	-	350,11		
55	Incontinentiemateriaal voor personen (3 tot en met 4 jaar) met fecale incontinentie of met fecale en urinaire incontinentie, dag en nacht	-	124,09		

56	Incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie 's nachts	-	168,41		
57	Incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht	-	416,59		
58	Incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht, met partiële zindelijkheid	-	186,13		
59	Incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht, ondanks het gebruik van sondes	-	288,06		
60	Pedagogische hulp bij hogere studies	-	6.095,51		*
60/1	Individueel vervoer naar gewoon lager onderwijs	-	0,62/km met de leerling met een handicap in de auto (max 1 keer heen en 1 keer terug per lesdag, max 15 km enkele rit voor dagelijks vervoer) (max 1 keer heen en 1 keer terug per week voor wekelijks vervoer)		*
60/2	Individueel vervoer naar gewoon secundair onderwijs	-	0,62/km met de leerling met een handicap in de auto (max 1 keer heen en 1 keer terug per lesdag, max 15 km enkele rit voor dagelijks vervoer) (max 1 keer heen en 1 keer terug per week voor wekelijks vervoer)		*

60/3	Individueel vervoer naar hoger beroepsonderwijs, hoger onderwijs of volwassenenonderwijs	-	0,62/km met de student met een handicap in de auto (max 1 keer heen en 1 keer terug per lesdag, max 40 km enkele rit voor dagelijks vervoer) (max 1 keer heen en 1 keer terug per week voor wekelijks vervoer)	*
60/4	Verblijf voor opleiding in het gewoon lager onderwijs	-	945,39/jaar	809,08 per jaar
60/5	Verblijf voor opleiding in het gewoon secundair onderwijs	-	945,39/jaar	809,08 per jaar
60/6	Verblijf voor opleiding in het hoger beroepsonderwijs, hoger onderwijs of volwassenenonderwijs	-	307,80/maand	*
61	Supplement voor incontinentiemateriaal voor incontinentie personen (5 tot en met 11 jaar) die permanent bedlegerig zijn	-	68,16	
62	Supplement voor incontinentiemateriaal voor incontinentie personen (12 jaar en ouder) die permanent bedlegerig zijn	-	90,88	

Communicatie

	Hulpmiddel	Refertetermijn (jaar)	Refertebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag
63	Aangepaste bediening smartphone of tablet: Statieven en houders voor smartphone of tablet	7	175,89		*

64	Beeldschermloep draagbaar model: Beeldschermdiagonaal minimum 5 inch en kleiner dan 7 inch	5	672,77	
65	Beeldschermloep draagbaar model: Beeldschermdiagonaal minimum 7 inch en meer	5	875,04	
66	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch	7	3.078,02	
67	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch: Supplement voor meeneembaarheid	5	932,20	
68	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie	7	984,97	
69	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal van meer dan 24 inch	7	3.209,94	
70	Beeldschermloep tafelmiddel: Beeldschermloep tafelmiddel met beeldschermdiagonaal van meer dan 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie	7	984,97	
71	Merkgebonden streamers	4	571,63	
72	Brailleschrijfmachine	10	914,33	*
73	Communicatietoestellen: Aanvulling bij draagbare computer gebruikt als communicatietoestel: Communicatiesoftware	5	783,38	
74	Communicatietoestellen: Aanvulling bij dynamische systemen en draagbare computer gebruikt als communicatietoestel: Extra sleutel (licentie)	5	166,24	
75	Communicatietoestellen: Aanvulling bij dynamische systemen en draagbare computer gebruikt als communicatietoestel: Symbooldatabase	5	166,24 (max 2 stuks)	

76	Communicatietoestellen: Aanvulling bij dynamische systemen, teksttoestellen en draagbare computer gebruikt als communicatietoestel: Extra taal	5	166,24	
77	Communicatietoestellen: Aanvulling bij statische systemen: Software voor de aanmaak van papieren communicatiekaarten	5	106,21	*
78	Communicatietoestellen: Aanvulling bij statische systemen: Symbooldatabank	5	166,24 (max 1 stuks)	*
79	Communicatietoestellen: Aanvulling bij tablet gebruikt als communicatietoestel en smartphone gebruikt als communicatietoestel: Symbooldatabank	5	43,97 (max 2 stuks)	*
80	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Adapter	5	195,84	
	Herstellingskosten			
81	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Andere (draagtas, kabels,...)	5	244,81	
	Herstellingskosten			
82	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Andere statieven	5	146,88	
	Herstellingskosten			
83	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Bedstatief	5	606,81	
	Herstellingskosten			
84	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Elektrisch wegzenkbaar rolstoelstatief	5	2.532,77	

	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55		
85	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Extra batterijen - batterijlader Herstellingskosten	5	469,91	
86	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Schakelaars, afdekplaten,... Herstellingskosten	5	236,19	
87	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Tafelstatief Herstellingskosten	5	342,73	
88	Communicatietoestellen: Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen): Vast of manueel wegzenkbaar rolstoelstatief Herstellingskosten	5	783,38	
89	Communicatietoestellen: Communicatietoestel voor doofblinden Herstellingskosten	7	1.855,63	
90	Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Basis dynamisch systeem Herstellingskosten	5	3.417,18	
91	Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Uitgebreid dynamisch systeem Herstellingskosten	5	7.703,85	131,92
92	Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Uitgebreid dynamisch systeem met oogbediening	5	10.685,13	131,92

	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55			
93	Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. basis communicatie-app) Herstellingskosten	4	131,92	48,71	*
94	Communicatietoestellen: Statische systemen: Met meerdere boodschappen Herstellingskosten	5	489,49		
95	Communicatietoestellen: Statische systemen: Met één boodschap (max. tweemaal refertebedrag en max. één refertebedrag per stuk) Herstellingskosten	5	165,33		*
96	Communicatietoestellen: Stemversterker Herstellingskosten	5	754,00		
97	Communicatietoestellen: Tablet gebruikt als communicatietoestel (incl. basis communicatie-app) Herstellingskosten	5	571,63		
98	Communicatietoestellen: Teksttoestel Herstellingskosten	5	4.082,15		
99	Computer bedienen: Andere noodzakelijke aanpassingen pc: toetsenbordstickers, toetsenbordhoes, toetsenbord met grote en/of contrasterende letters	5	173,73		*
100	Computer bedienen: Brailleleesregel met 12 tot 39 cellen Herstellingskosten Onderhoudskosten	5	1.491,52		
			710,02		
			165,67 (max 1 keer/jaar)		

101	Computer bedienen: Brailleleesregel met 40 tot 79 cellen Herstellingskosten Onderhoudskosten	7 710,02 165,67 (max 1 keer/jaar)	5.583,88	
102	Computer bedienen: Brailleleesregel met 80 cellen of meer Herstellingskosten Onderhoudskosten	7 710,02 165,67 (max 1 keer/jaar)	9.785,15	
103	Computer bedienen: Brailleprinter Herstellingskosten	10 473,35	3.189,98	
104	Computer bedienen: Monitor- of tabletarm	10	241,29	*
105	Computer bedienen: Schermuitleesprogramma voor bureaucomputer of laptop	5	1.713,64	
106	Computer bedienen: Software beeldvergroting: Vergrotingssoftware met spraakondersteuning	5	709,94	
107	Computer bedienen: Software beeldvergroting: Vergrotingssoftware zonder spraakondersteuning	5	514,09	
108	Computer bedienen: Spraaksyntheseprogramma	5	686,35	
109	Computer bedienen: Tekstherkenningsprogramma met scanner (tekstherkenningsstelsel op basis van standaard pc)	5	1.032,60	
110	Daisyspeler	5	395,75	*
111	Solo-apparatuur: Ontvanger	4	606,81 (max 2 stuks)	
113	Solo-apparatuur: Zender	4	606,81	
114	Luisterhulpmiddel voor tv/radio zonder hoortoestel	7	221,66	*
115	Toestel voor gesproken ondertiteling	7	562,84	
115/1	Toestel voor vergrote ondertiteling	7	412,45	
116	Leesloop met lamp	5	60,68	*
116/1	Loelamp	7	186,44	*

117	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Armondersteuning	5	193,03	
118	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Kliksoftware	5	144,77	
119	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Scanner en software voor werkblaadjes en formulieren	5	96,51	
120	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Schakelaars	5	337,80	
121	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Spraakherkenning	5	231,63	
122	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Statieven, houders en bevestigingssystemen	5	337,80	
123	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Aanvulling bij computerbediening: Woordvoorspellingssoftware	5	231,63	
124	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Eenvoudige aanpassingen voor bediening computer	5	361,93	*
125	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Muisalternatief: Aangepaste trackball, joystick, toetsenmuis, interface voor bediening via de omgevingsbediening of via schakelaars	5	772,11	
126	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Muisalternatief: Hoofdmuis	5	1.447,71	
127	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Programmerbaar toetsenbord	5	772,11	
128	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Schermtoetsenbord	5	304,78	
129	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Toetsenbord met grote toetsen	5	221,98	

130	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Toetsenbord voor mond- of hoofdstokbediening	5	965,14	
131	Noodzakelijke bijhorigheden computer: Toetsenbordalternatief: Verkleind toetsenbord (<12mm toetsdiameter)	5	1.042,35	
132	Notitietoestel voor niet-zienden: Notitietoestel met brailleweergave Herstellingskosten Onderhoudskosten	7 710,02 165,67 (max 1 keer/jaaf)	4.488,51	
133	Notitietoestel voor niet-zienden: Notitietoestel met spraakweergave	7	2.840,07	
134	Ringleiding	7	504,00	
135	Ringleiding voor GSM	4	88,13	*
136	Smartphone gebruikt als luisterhulpmiddel	4	131,92	48,71
137	Smartphone of mobiele telefoon met toetsen voorzien van spraakuitvoer en vergroting	4	398,92	48,71
138	Smartphone voor communicatie via gebarentaal met Afstandstolkendienst	4	131,92	48,71
139	Tablet	5	346,50	153,9
139/1	Tablet: Aanvulling bij tablet: Draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften	5	96,74	
140	Tolken Vlaamse gebarentaal / schrijftolken / orale tolken	-	0,00	
141	Voorleessoftware voor smartphone	-	87,94	*
142	Voorleessoftware voor smartphone: Aanvulling bij voorleessoftware voor smartphone: Scanstand voor smartphone	-	43,97	*
143	Voorleestoestel tafemodel	7	2.735,80	

Mobiliteit

Hulpmiddel	Refertetermijn (jaar)	Refertebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag
143/1 Aangepaste kinderautostoel	4	1.582,98		
143/2 Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Draaiplateau	4	527,66		
143/3 Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Extra aanpassingen	4	263,83		
144 Aanhangfiets met twee wielen	-	734,42	184,00	
145 Aankoppelwiel met elektrische trapondersteuning voor manuele rolstoel	8	3.685,34		
146 Aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel (12 jaar en ouder)	8	2.059,05		
147 Aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel (jonger dan 12 jaar)	5	2.059,05		
148 Aanleren verplaatsingstechnieken witte stok	-	1.956,00		
148/1 Aanpassing auto: Aangepaste bediening van de versnellingsbak	7	2.884,55		
Herstellingskosten				
148/2 Aanpassing auto: Aangepaste bestuurdersstoel	7	703,55		
Herstellingskosten				
148/3 Aanpassing auto: Aangepaste parkeerrem	7	1.319,15		
Herstellingskosten				
148/4 Aanpassing auto: Aanpassen vloer bestuurdersplaats	7	1.626,95		
Herstellingskosten				
149 Aanpassing auto: Hulpmiddel op stuurwiel	7	175,14		*

	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
150	Aanpassing auto: Andere noodzakelijke aanpassingen auto	7	879,43	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
150/1	Aanpassing auto: Automatisatie toegang auto	7	2.286,53	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
150/2	Aanpassing auto: Automatisatie toegang auto: Aanvulling: Afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift	7	791,49	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
151	Aanpassing auto: Automatische en semi-automatische transmissie voor nieuwe wagens	7	685,46	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
151/1	Aanpassing auto: Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel	7	2.638,30	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
151/2	Aanpassing auto: Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel: Aanvulling: Adapter bestuurdersstoel	7	835,46	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
151/3	Aanpassing auto: Automatische kofferklepoper	7	879,43	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
152	Aanpassing auto: Bodemverlaging	7	7.695,06	
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		

152/1	Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Aangepaste vering Herstellingskosten	7	435,32	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
153	Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Elektrische lier Herstellingskosten	7	1.143,27	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
154	Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Extra zitplaats Herstellingskosten	7	571,63 (max 2 stuks)	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
154/1	Aanpassing auto: Dakkofferlift Herstellingskosten	7	4.221,29	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
157	Aanpassing auto: Draaistoel voor passagiersplaats Herstellingskosten	7	2.462,42	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
157/1	Aanpassing auto: Draaistoel voor passagiersplaats: Aanvulling: Elektrisch draai-element Herstellingskosten	7	351,77	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
157/2	Aanpassing auto: Draaistoel voor passagiersplaats: Aanvulling: Elektrische hoog-laagfunctie Herstellingskosten	7	2.286,53	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
157/3	Aanpassing auto: Extra parallelpedalen / Vloerverhoging Herstellingskosten	7	1.319,15	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
158/1	Aanpassing auto: Gaspedaal aan linkerkant Herstellingskosten	7	655,18	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
158/3	Aanpassing auto: Opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met	7	3.341,85	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21

	hoepelondersteuning				
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
158/4	Aanpassing auto: Kofferbaklift / plafondlift	7	1.670,93		
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
158/5	Aanpassing auto: Gas geven ondersteund door externe kracht	7	1.626,95		
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
158/6	Aanpassing auto: Gecombineerd, met een hand bediend bedrijfsrem- en acceleratiesysteem	7	1.582,98		
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
158/7	Aanpassing auto: Gecombineerd, met externe kracht bediend bedrijfsrem- en acceleratiesysteem	7	2.418,45		
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
158/8	Aanpassing auto: Handbediende rem	7	791,49		
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
158/9	Aanpassing auto: Handmatig gas geven	7	791,49		
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
160/1	Aanpassing auto: Maatregel om blokkering of activering van het gas- en / of rempedaal te voorkomen	7	263,83		
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
160/2	Aanpassing auto: Pedalen op (nagenoeg) dezelfde hoogte	7	263,83		
	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21			
162	Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift	7	4.500,00		

	Herstellingskosten	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21		
162/1	Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift: Aanvulling: Extra zitplaats bij rolstoelplateaulift Herstellingskosten	7	571,63	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
162/2	Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift: Aanvulling: Verstevigde vloer Herstellingskosten	7	1.055,32	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
162/3	Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift: Aanvulling: M1 gekeurde vloer Herstellingskosten	7	1.582,98	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
163	Aanpassing auto: Rolstoelvergrendeling Herstellingskosten	7	835,46	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
164	Aanpassing auto: Schuifdeur/telescopische deur aan bestuurderszijde (enkel op reeds aanwezige auto) Herstellingskosten	7	1.239,00	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
164/1	Aanpassing auto: Automatisatie van de schuifdeur bestuurderszijde Herstellingskosten	7	2.286,53	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
165	Aanpassing auto: Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten Herstellingskosten	7	1.719,00	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
166	Aanpassing auto: Tweedehands rolstoeltoegankelijke auto met bodemverlaging die minimaal 2 jaar en maximaal 5 jaar in gebruik genomen is Herstellingskosten	2	1.758,87	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21

167	Aanpassing auto: Tweedehands rolstoeltoegankelijke auto met bodemverlaging die nog geen 2 jaar in gebruik genomen is Herstellingskosten	6	5.716,33	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
167/1	Aanpassing auto: Veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit Herstellingskosten	7	307,80	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
167/2	Aanpassing auto: Aangepaste veiligheidsgordel Herstellingskosten	7	307,80	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
168	Aanpassing auto: Verhoogd dak Herstellingskosten	7	439,72	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
168/1	Aanpassing auto: Zeswegslede Herstellingskosten	7	2.902,14	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
169	Aanpassing auto: Voetbesturing, spraakbediening van de elektrische functies Herstellingskosten	7	9.901,00	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21
170	Gewenningslessen voor personen met een handicap voor het bepalen van de rijgeschiktheid	-	489,61	*
171	Driewiel(lig)fiets met handtrappers	8	2.059,05	
171/1	Driewielfiets- (driewiel)fietsverbinding	10	791,49	*
172	Driewieltandem	10	2.366,73	369,00 ouder dan 12 jaar, 185,00 tot 12 jaar
172/1	Driewieltandem: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen	10	307,80	*
172/2	Driewieltandem: Aanvulling: Schakelbare vrijloop	10	439,72	

173	Duofiets met ziteenheid	10	2.366,73	185,00 tot 12 jaar, 369,00 ouder dan 12 jaar	
173/1	Duofiets met ziteenheid: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen	10	307,80		*
173/2	Duofiets met ziteenheid: Aanvulling: Meenemen van de rolstoel	10	294,61		*
173/3	Duofiets met ziteenheid: Aanvulling: Schakelbare vrijloop	10	439,72		
174	Elektrische aankoppeleenheid/trekeenheid voor manuele (hoepel)rolstoel	8	2.374,47		
176	Fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto	10	527,66		*
177	Geleidehand voor blinden	8	11.581,71		
178	Ombouwpakket elektrische ondersteuning voor manueel aankoppelwiel	8	1.055,32		
178/1	Oprijgoten (1 paar) of Oprijplaat	8	496,00		
179	Rolstoel-fiets verbinding	10	489,61		
180	Rolstoelfiets	10	2.366,73	369,00 ouder dan 12 jaar, 185,00 tot 12 jaar	
181	Rolstoelfiets: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen	10	263,83		*
182	Rolstoelhulpmotor voor de begeleider	8	1.321,95		
183	Rolstoelplateaufiets	10	2.366,73	185,00 tot 12 jaar, 369,00 ouder dan 12 jaar	
183/1	Tweewiel fiets: Bedieningselementen aan 1 zijde op het stuur	10	281,42		*
183/2	Tweewiel fiets: Frame op maat	10	791,49		
184	Tweewiel tandem	10	1.136,03	369,00 ouder dan 12 jaar,	

				185,00 tot 12 jaar	
184/1	Tweewieltandem: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen	10	175,89		*
184/2	Tweewieltandem: Aanvulling: Schakelbare vrijloop	10	439,72		
186	Tweewieltandem bestuurder achteraan	10	2.366,73	185,00 tot 12 jaar, 369,00 ouder dan 12 jaar	
186/1	Tweewieltandem bestuurder achteraan: Aanvulling: Handicapspecifieke aanpassingen	10	307,80		*
186/2	Tweewieltandem bestuurder achteraan: Aanvulling: Schakelbare vrijloop	10	439,72		
187	Witte stok	2	48,96		*

Wonen

	Hulpmiddel	Refertetermijn (jaar)	Refertebedrag (euro btw ingebrepen)	Basiskosten (euro)	Vereenvoudigde procedure bij een volgende aanvraag
235	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Eenvoudige zender Herstellingskosten	7	607,69		
		20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49			
236	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Eenvoudige zender: Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Schakelaars en bijhorende statieven Herstellingskosten	7	299,01 (max 2 stuks)		
		20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49			

237	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Eenvoudige zender: Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Statieven en houders voor zender Herstellingskosten	7	175,89 (max 2 stuks)	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
238	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, afneembaar voor stand-alone: Aanvulling voor bediening aan bed: Schakelaars, joystick ... en bijhorende statieven Herstellingskosten	7	395,75	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
239	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, afneembaar voor stand-alone: Aanvulling voor bediening aan bed: Statieven en houders voor zender Herstellingskosten	7	175,89	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
240	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm Herstellingskosten	7	1.066,75	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
241	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm: Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Statieven en houders voor zender en smartphone Herstellingskosten	7	307,80 (max 2 stuks)	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
242	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm: Smartphone als bedieningsplatform voor zender Herstellingskosten	4	131,92	48,71
243	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars	7	2.351,70	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49

(scanning)				
	Herstellingskosten			20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
244	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Schakelaars, joystick.... en bijhorende statieven Herstellingskosten	7	395,75 (max 2 stuks)	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
245	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): Aanvulling voor bediening aan bed en op rolstoel: Statieven en houders voor zender en smartphone Herstellingskosten	7	307,80 (max 2 stuks)	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49
246	Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): Smartphone als bedieningsplatform voor zender Herstellingskosten	4	131,92	20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de omgevingsbediening: 791,49

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 16 november 2023 houdende de vervanging van de refertelijst en de refertelijst bis betreffende individuele materiële bijstand en tot aanpassing van de hulpmiddelenfiches.

Brussel, 16 november 2023

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

Bijlage 3 bij het ministerieel van 16 november 2023 houdende de vervanging van de referentielijst en de referentielijst bis betreffende individuele materiële bijstand en tot aanpassing van de hulpmiddelenfiches

1 Aangepaste kinderstoel

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepaste kinderstoel is een kinderstoel voorzien van een of meer van onderstaande functies, aanpassingen of toebehoren:

- 1° zitkanteling;
- 2° positioneringsaanpassingen en -toebehoren om de zithouding te ondersteunen en/of te corrigeren waaronder zijdelingse rompsteun, abductieklos, zadelizit, hoofdsteen, beensteun.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° vloerzitje
- 2° meegroeistoel waarvan de hoogte en diepte van de zitting en de voetensteun individueel instelbaar zijn volgens de noden van het kind zonder dat de stoel naar voor kan kantelen als het kind op de voetenplank staat
- 3° voorzettafeltje

Behoort niet tot deze referenterubriek:

- 1° gewone kinderstoel of meegroeistoel
- 2° standaard ergonomische (kinder)bureaustoel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die door het functieverlies in de onderste ledematen geen functionele zithouding kunnen bewaren in een kinderstoel of standaard ergonomische (kinder)bureaustoel of op de grond;
  - b/ die hun volwassen gestalte nog niet bereikt hebben.
- 2) Personen met een matig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die onvoldoende een functionele zithouding kunnen bewaren in een kinderstoel of standaard ergonomische (kinder)bureaustoel of op de grond;
  - b/ die hun volwassen gestalte nog niet bereikt hebben.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die door ernstige beperking in de flexie in heup of knie niet kunnen zitten in een gewone zithouding (bijv. heup- of knieartrodese);
  - b/ die hun volwassen gestalte nog niet bereikt hebben.
- 4) Personen met anatomische afwijkingen (bovenbeenamputatie, dysmelie, disproportionele dwerggroei, ...):
  - a/ die door de anatomische afwijkingen geen gebruik kunnen maken van een kinderstoel of een standaard ergonomische (kinder)bureaustoel;
  - b/ die hun volwassen gestalte nog niet bereikt hebben.

3 Aangepaste tafel of bureau

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepaste tafel of bureau is een rolstoelonderrijdbare tafel of bureau waarvan de hoogte instelbaar is of ingesteld is op een werkhoogte aangepast aan de zithoogte van de rolstoel.

De tafel of bureau kan voorzien zijn van:

- 1° een buikuitsparing;
- 2° kantelverstelling (al dan niet met magnetisch werkblad of opstaande rand);
- 3° hoogteverstelling (al dan niet elektrisch).

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel;

b/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren aan een tafel;

c/ voor wie een tafel of bureau die voldoet aan de normale ergonomische eisen geen bruikbare oplossing biedt.

2) Personen met een ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:

a/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren aan een tafel;

b/ die onvoldoende kracht, coördinatie of bewegingsbereik hebben om die activiteiten uit te voeren op een werktafel die voldoet aan de normale ergonomische eisen.

3) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:

a/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren aan een tafel;

b/ die moeten werken vanuit een aangepaste en/of ondersteunde zithouding waardoor een werktafel die voldoet aan de normale ergonomische eisen geen bruikbare oplossing biedt.

4) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat:

a/ waarbij het functieverlies zich aan een zijde situeert;

b/ die door het functieverlies geen functionele zithouding kunnen bewaren in een (kinder)stoel of standaard ergonomische (kinder)bureaustoel.

115 Toestel voor gesproken ondertiteling

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een toestel voor gesproken ondertiteling is een toestel voor het uitspreken van de Nederlandse ondertitels van hoofdzakelijk anderstalige programma's. Het kan gaan om rechtstreekse uitzendingen, opnames, uitgestelde programma's en films op dragers zoals dvd's, gestreamde televisie, mediaspelers en blu-ray discs.

Behoort niet tot deze referentierubriek:

- 1° maandelijks abonnementsgeld voor de streaming van de gesproken ondertiteling

b) Specifieke doelgroepen

1) Slechthorenden:

a/ die vrijwel dagelijks ondertitelde televisieprogramma's volgen;

b/ die de ondertiteling niet kunnen lezen;

c/ die nood hebben aan gesproken ondertiteling en waarvoor vergrote ondertiteling niet meer voldoende is.

2) Blinden:

a/ die vrijwel dagelijks ondertitelde televisieprogramma's volgen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° toestel voor vergrote ondertiteling->behalve de upgrade van vergrote naar gesproken ondertiteling.

115/1 Toestel voor vergrote ondertiteling

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een toestel voor vergrote ondertiteling is een toestel dat alle ondertiteling op televisie vergroot weergeeft. Het kan gaan om rechtstreekse uitzendingen, opnames, uitgestelde programma's en films op dragers zoals dvd's, gestreamde televisie, mediaspelers, en blu-ray discs. Contrast, kleur en lettertype zijn individueel aanpasbaar om de tekst leesbaar te maken.

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienenden:

a/ die vrijwel dagelijks ondertitelde televisieprogramma's volgen;

b/ die de ondertiteling niet kunnen lezen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° toestel voor gesproken ondertiteling->behalve de upgrade naar gesproken ondertiteling

143/1 Aangepaste kinderautostoel

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepaste kinderautostoel is een autostoel die als aanpassing op de gewone passagierszetel geplaatst wordt.

Het betreft de basisstoel met:

1° een zitting met instelbare rugleuning;

2° een hoogteverstelbare hoofdsteun;

3° een set zitverkleiners met bevestiging;

4° een 5-puntsfixatiegordel met veiligheidssluiting en comfortabele bandbeschermers;

5° gordelgeleiders, links en rechts;

6° afneembare en wasbare hoezen;

7° een isofix montageset;

8° de nodige beschermingsmaatregelen voor de autozetel.

De kinderautostoel beschikt over de noodzakelijke keuringsattesten om te mogen gebruikt worden als aangepaste stoel op de passagierszetel en kan met het isofix-systeem of met gordels vastgezet worden.

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel, zitschaal met onderstel, aangepaste buggy;

b/ die niet zelfstandig of met hulp van derden plaats kunnen nemen op een gewone autostoel;

- c/ waarbij het meerijden in de auto vanuit rolstoel, zitschaal met onderstel niet de goedkoopst adequate oplossing is op langere termijn;
  - d/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
- a/ die onvoldoende hun zithouding kunnen bewaren in een standaard kinderautostoel, op een verhogingskussen of op de autostoel;
  - b/ voor wie het meerijden in de auto vanuit rolstoel, zitschaal met onderstel niet de goedkoopst passende oplossing is op langere termijn;
  - c/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: bodemverlaging
- 2° aanpassing auto: rolstoelplateaulift
- 3° fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto

143/2 Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Draaiplateau

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een draaiplateau als aanvulling bij een aangepaste kinderautostoel is een draaischijf die zich onder de aangepaste kinderautostoel bevindt waardoor de kinderautostoel naar buiten kan gedraaid worden.

Voorzien van indien nodig:

- 1° de bevestiging van het draaiplateau;
- 2° een adapter voor de voetsteunen;
- 3° steunen aan de voorzijde van het draaiplateau;
- 4° beschermingsmateriaal.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die beschikken over een aangepaste kinderautostoel;
  - b/ maar waarbij de transfer in of uit de aangepaste kinderautostoel onmogelijk kan uitgevoerd worden in de auto.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die beschikken over een aangepaste kinderautostoel;
  - b/ maar waarbij de transfer in of uit de aangepaste kinderautostoel onmogelijk kan uitgevoerd worden in de auto.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: bodemverlaging
- 2° aanpassing auto: rolstoelplateaulift
- 3° fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto

143/3 Aangepaste kinderautostoel: Aanvulling: Extra aanpassingen

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Extra aanpassingen als aanvulling bij een aangepaste kinderautostoel zijn verschillende mogelijke aanpassingen:

- 1° Wigvormig kussen;
- 2° Zitverlenging;
- 3° Rugverlenging;
- 4° Voetsteun.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die beschikken over een aangepaste kinderautostoel;
  - b/ die nood hebben aan aanpassingen om adequaat te kunnen zitten;
  - c/ of die nood hebben aan aanpassingen door wijzigingen in de lichaamsbouw.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die beschikken over een aangepaste kinderautostoel;
  - b/ die nood hebben aan aanpassingen om adequaat te kunnen zitten;
  - c/ of die nood hebben aan aanpassingen door wijzigingen in de lichaamsbouw.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: bodemverlaging
- 2° aanpassing auto: rolstoelplateaulift
- 3° fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto

149 Aanpassing auto: Hulpmiddel op stuurwiel

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een hulpmiddel op stuurwiel is een afneembare stuurbol of een op maat gemaakte orthese.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° materiaal en installatie

Behoort niet tot deze referenterubriek:

- 1° bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een bovenste lidmaat:
  - a/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met de vermelding:
    - 40.11 Hulpmiddel op stuurwiel
  - b/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een bovenste lidmaat:

- a/ die een geldig rijbewijs B behaalden vóór 1993;
- b/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

150/2 Aanpassing auto: Automatisatie toegang auto: Aanvulling: Afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De afstandsbediening is een IR of radiogestuurde bediening om zowel de rolstoelplateaulift als de toegangsdeur van de auto te bedienen en te openen of sluiten.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die in de auto plaatsnemen via een rolstoelplateaulift;
- b/ die zelf rijden vanuit de elektrische rolstoel of de transfer maken vanuit de rolstoel op de bestuurderszetel;
- c/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
- d/ waarvan de auto niet standaard of als optie voorzien is van een automatische deur.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: automatische kofferklepener
- 2° aanpassing auto: schuifdeur/telescopische deur
- 3° aanpassing auto: automatisatie van de schuifdeur bestuurderszijde

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

151/1 Aanpassing auto: Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een automatische rolstoelvergrendeling, dockingstation, is een eenvoudige vergrendeling voor het fixeren van de elektronische rolstoel in de auto. De rolstoelgebruiker kan hierbij zelfstandig zijn elektronische rolstoel vastzetten.

Een dockingstation, bestaat uit 2 delen:

- 1° een deel wordt vastgezet op de bodem van de auto;
- 2° een adapter die bevestigd wordt aan de elektronische rolstoel.

Het dockingstation dient crash getest te zijn met de elektronische rolstoel van de gebruiker.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° materiaal en installatie
- 2° de wettelijk verplichte gordel in de wagen om de persoon vast te zetten
- 3° de aanpassingen aan de rolstoel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een elektronische rolstoel;
  - b/ die zelf rijden met de auto, zittend in hun elektronische rolstoel;
  - c/ die zelfstandig hun elektronische rolstoel moeten kunnen vergrendelen in de auto;
  - d/ die niet in aanmerking komen voor een standaard rolstoelvergrendeling;
  - e/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een elektronische rolstoel;
  - b/ die zelf rijden met de auto;
  - c/ die de transfer maken van hun elektrische rolstoel naar de bestuurderszetel;
  - d/ die zelfstandig hun elektronische rolstoel moeten kunnen vergrendelen in de auto;
  - e/ die niet in aanmerking komen voor een standaard rolstoelvergrendeling;
  - f/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: rolstoelvergrendeling
- 2° aanpassing auto: opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

151/3 Aanpassing auto: Automatische kofferklepopener

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een automatische kofferklepopener is een systeem om de kofferklep handenvrij te openen en te sluiten. De bediening kan via een knop of via een afstandsbediening.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar);
- 2° 100.000 km voor dieselauto's (20.000 km per jaar).

Inbegrepen in deze referentierubriek:

- 1° materiaal en installatie
- 2° de afstandsbediening voor het bedienen van de kofferklep
- 3° een automatische kofferklepopener die standaard voorzien is op het desbetreffende model of die als optie door de fabrikant ingebouwd wordt in de desbetreffende auto voor zover de meerkost van de automatische kofferklepopener is aangetoond. een tussenkomst voor deze optie kan enkel bij een nieuwe auto (is een auto die voor het eerst is ingeschreven)

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die beschikken over een opbergsysteem voor scooter / elektronische rolstoel;
  - c/ die door evenwichtsproblemen of beperkingen bovenste ledematen niet in staat zijn de koffer te openen.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die beschikken over een opbergsysteem voor scooter / elektronische rolstoel;
  - c/ die door evenwichtsproblemen of beperkingen bovenste ledematen niet in staat zijn de koffer te openen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: automatisatie toegang auto
- 2° aanpassing auto: automatisatie toegang auto; aanvulling: afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplatformlift
- 3° aanpassing auto: schuifdeur/telescopische deur
- 4° aanpassing auto: automatisatie van de schuifdeur bestuurderszijde

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het referentiedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

152 Aanpassing auto: Bodemverlaging

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een bodemverlaging is een autoaanpassing waarbij een deel van de autovloer verlaagd wordt. Een bodemverlaging heeft als uitgangspunt de doorganghoogte van een voertuig te vergroten of een comfortabele zit te creëren voor de passagier.

Een bodemverlaging bestaat uit:

- 1° een verlaagde vloerbodem;
- 2° een aangepaste tank;
- 3° een aangepaste uitlaat;
- 4° aanpassingen van de bumper (bv het verplaatsen van de parkeersensoren).

Om als adequate oplossing te kunnen gebruikt worden is nood aan:

- 1° een oprijplaat (al dan niet voorzien van een hulppomp en / of doorklapramp);
- 2° een rolstoelvergrendeling met de wettelijk verplichte gordel om de persoon vast te zetten.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° een verlaagde vloerbodem
- 2° aangepaste uitlaat
- 3° aangepaste tank
- 4° aanpassingen van de bumper
- 5° alle andere aanpassingen aan het koetswerk
- 6° oprijplaat om in de wagen te kunnen rijden (al dan niet voorzien van een hulppomp en / of doorklapramp)
- 7° rolstoelvergrendeling met de wettelijk verplichte gordel om de persoon vast te zetten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° lier om de rolstoel in de auto te trekken
- 2° extra zitplaatsen
- 3° aangepaste vering
- 4° homologatiekost

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
- b/ die meerijden vanuit een manuele rolstoel, een elektronische rolstoel of een orthopedische zitschaal met onderstel;
- c/ die geen transfers in de auto kunnen maken van hun mobiliteitshulpmiddel naar een autozetel;
- d/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: dakkofferlift
- 2° aanpassing auto: draaistoel voor passagiersplaats
- 3° aanpassing auto: draaistoel voor passagiersplaats: aanvulling: elektrisch draai-element
- 4° aanpassing auto: draaistoel voor passagiersplaats: aanvulling: elektrische hoog-laagfunctie
- 5° aanpassing auto: kofferbaklift / plafondlift
- 6° aanpassing auto: opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning
- 7° aangepaste kinderautostoel
- 8° aangepaste kinderautostoel: aanvulling: draaiplateau
- 9° aangepaste kinderautostoel: aanvulling: extra aanpassingen

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

154/1 Aanpassing auto: Dakkofferlift

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een dakkofferlift is een volautomatisch systeem dat de rolstoel optilt en opbergt in een koffer op het dak van de auto.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° materiaal en installatie
- 2° de aanpassingen aan de rolstoel

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
  - b/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - c/ die zelfstandig de transfer kunnen maken op de bestuurderszetel;
  - d/ die onvoldoende functionaliteit hebben in de bovenste ledematen om de rolstoel te demonteren, toe te plooiën, over zich heen te trekken om naast zich neer te zetten;
  - e/ die de rolstoel kunnen open en toe vouwen en vastmaken aan de lift;
  - f/ die geen gebruik kunnen maken van een kofferbaklift (kunnen niet stappen tot aan bestuurderszetel);
  - g/ die geen gebruik kunnen maken van een interieurlift (er is nood aan het behouden van extra zitplaatsen in functie van het gezin).

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: bodemverlaging
- 2° aanpassing auto: kofferbaklift / plafondlift

3° aanpassing auto: rolstoelplateaulift

4° aanpassing auto: opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

158/1 Aanpassing auto: Gaspedaal aan linkerkant

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een gaspedaal aan linkerkant is het plaatsen van een gaspedaal aan de linkerzijde van de rempedaal.

Deze aanpassing kan men alleen maar uitvoeren bij een auto met een automatische transmissie.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);

2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

1° materiaal en installatie

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een onderste lidmaat:

a/ waarbij het functieverlies zich in het rechterbeen bevindt;

b/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met de volgende vermelding:

- 25.08 Gaspedaal aan linkerkant;

c/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig verplaatsen met de auto.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

158/3 Aanpassing auto: Opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een opbergsysteem voor een voor een elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning is een takel of lift die een scooter, elektrische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning in de kofferbak van de auto laadt of lost.

Om een opbergsysteem voor een scooter of elektrische rolstoel of een manuele rolstoel met hoepelondersteuning mogelijk te maken, kunnen er extra aanpassingen nodig zijn:

1° aan de scooter, elektrische rolstoel of manuele rolstoel (bevestigingssysteem);

2° aan de constructie van de auto (voornamelijk voor het laden en lossen van zware elektrische rolstoelen).

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers (zie hieronder) volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass.

- 1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar);
- 2° 100 000 km voor dieselauto's (20 000 km per jaar).

Inbegrepen in deze referentierubriek:

- 1° materiaal en installatie
- 2° de aanpassingen aan de scooter en de elektrische rolstoel of manuele rolstoel
- 3° de aanpassingen aan het koetswerk van de auto

Behoort niet tot deze referentierubriek:

- 1° de automatisatie van de kofferklep

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning;
  - b/ die onvoldoende functionaliteit hebben om de scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning in de koffer op te bergen;
  - c/ die kunnen stappen van de koffer tot aan de bestuurdersstoel vooraan;
  - d/ die zelfstandig in de auto kunnen plaatsnemen en uitstappen;
  - e/ die over voldoende stafunctie beschikken om in staat te zijn om de scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning aan de lift te haken en deze in juiste positie te plaatsen voor het tillen;
  - f/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een onderste lidmaat:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning;
  - b/ die onvoldoende functionaliteit hebben om de scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning in de koffer op te bergen;
  - c/ die kunnen stappen van de koffer tot aan de bestuurdersstoel vooraan;
  - d/ die zelfstandig in de auto kunnen plaatsnemen en uitstappen;
  - e/ die over voldoende stafunctie beschikken om in staat te zijn om de scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning aan de lift te haken en deze in juiste positie te plaatsen voor het tillen;
  - f/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning;
  - b/ die om mee te rijden in de wagen een transfer kunnen uitvoeren van de scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning naar een passagiersstoel;
  - c/ die niet in staat zijn om zelf de scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning te demonteren en op te bergen achter zich in de wagen;

d/ van wie de begeleidende derde niet in staat is om de scooter, elektronische rolstoel of manuele rolstoel met hoepelondersteuning op te bergen;

e/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° aanpassing auto: bodemverlaging

2° aanpassing auto: dakkofferlift

3° aanpassing auto: kofferbaklift / plafondlift

4° aanpassing auto: rolstoelplateaulift

5° aanpassing auto: rolstoelvergrendeling

6° aanpassing auto: automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

158/4 Aanpassing auto: Kofferbaklift / plafondlift

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een kofferbaklift of een plafondlift is een lift om een manuele rolstoel zonder moeite in de koffer of auto te kunnen tillen. De manuele rolstoel wordt aan de haak opgehangen en in de juiste positie gezet om correct getild te kunnen worden in de koffer of de auto.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);

2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Inbegrepen in deze referenterubriek:

1° materiaal en installatie

2° de aanpassingen aan de rolstoel

3° de aanpassingen aan het koetswerk van de auto

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;

b/ die onvoldoende functionaliteit hebben in de bovenste ledematen om de rolstoel te demonteren, toe te plooiën, over zich heen te trekken om naast zich neer te zetten;

c/ die kunnen stappen van de koffer tot aan de bestuurderszetel vooraan;

d/ die zelfstandig in de auto kunnen plaatsnemen en uitstappen;

e/ die in staat zijn om de rolstoel aan de lift te haken en deze in juiste positie te plaatsen voor het tillen;

f/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een onderste lidmaat:

a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;

- b/ die onvoldoende functionaliteit hebben in de bovenste ledematen om de rolstoel te demonteren, toe te plooiën, over zich heen te trekken om naast zich neer te zetten;
  - c/ die kunnen stappen van de koffer tot aan de bestuurderszetel vooraan;
  - d/ die zelfstandig in de auto kunnen plaatsnemen en uitstappen;
  - e/ die in staat zijn om de rolstoel aan de lift te haken en deze in juiste positie te plaatsen voor het tillen;
  - f/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
  - b/ die met weinig ondersteuning de transfer van rolstoel naar de passagierszetel kunnen uitvoeren;
  - c/ van wie de begeleidende derde niet in staat is om de rolstoel op te bergen;
  - d/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen.
- 4) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een onderste lidmaat:
- a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
  - b/ die met weinig ondersteuning de transfer van rolstoel naar de passagierszetel kunnen uitvoeren;
  - c/ van wie de begeleidende derde niet in staat is om de rolstoel op te bergen;
  - d/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: bodemverlaging
- 2° aanpassing auto: dakkoerlift
- 3° aanpassing auto: rolstoelplateaulift
- 4° aanpassing auto: rolstoelvergrendeling
- 5° aanpassing auto: opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

160/1 Aanpassing auto: Maatregel om blokkering of activering van het gas- en / of rempedaal te voorkomen

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een maatregel om blokkering of activering van het gas- en / of rempedaal te voorkomen is een autoaanpassing waarbij het originele gas- en/of rempedaal wordt geblokkeerd of uitgeschakeld via:

- 1° een metalen wegneembare beschermplaat voor de originele pedalen;
- 2° een drukknop bij een elektronisch systeem (gaspedaal).

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

1° materiaal en installatie

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;

b/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met een of meer van volgende vermeldingen:

- 20.12 Maatregel om blokkering of activering van het rempedaal te voorkomen;
- 25.09 Maatregel om blokkering of activering van het gaspedaal te voorkomen;
- 31.03 Maatregel om blokkering of bediening van gas- en rempedalen te voorkomen als de pedalen niet met de voet worden bediend

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

162 Aanpassing auto: Rolstoelplateaulift

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rolstoelplateaulift is een rolstoeltoegankelijk hefplatform dat elektrisch op en neer kan gaan. De lift brengt de rolstoel omhoog en omlaag, met of zonder gebruiker, en kan geplaatst worden aan de zijdeur of de achterdeur.

Er zijn inbouwplateauliften, onderbouwplateauliften en achterbouwplateauliften.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar);

2° 100 000 km voor dieselauto's (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ personen die zelf rijden vanuit een (elektronische) rolstoel of de transfer vanuit de rolstoel maken op de bestuurdersstoel;

b/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;

c/ die in de auto plaatsnemen via een rolstoelplateaulift;

d/ voor wie een auto met een rolstoelplateaulift de goedkoopste adequate oplossing is om zich te verplaatsen.

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die meerijden vanuit de rolstoel met de auto;

b/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;

c/ die in de auto plaatsnemen via een rolstoelplateaulift;

d/ voor wie een auto met een rolstoelplateaulift de goedkoopste adequate oplossing is om zich te verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: dakkoferlift
- 2° aanpassing auto: draaistoel voor passagiersplaats
- 3° aanpassing auto: draaistoel voor passagiersplaats: aanvulling: elektrisch draai-element
- 4° aanpassing auto: draaistoel voor passagiersplaats: aanvulling: elektrische hoog-laagfunctie
- 5° aanpassing auto: kofferbaklift / plafondlift
- 6° aanpassing auto: opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning
- 7° aangepaste kinderautostoel
- 8° aangepaste kinderautostoel: aanvulling: draaiplateau
- 9° aangepaste kinderautostoel: aanvulling: extra aanpassingen

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

163 Aanpassing auto: Rolstoelvergrendeling**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een rolstoelvergrendeling is:

- 1° een vergrendelingssysteem in de wagen dat de rolstoel vasthecht op geijkte verankeringspunten zowel op de rolstoel als op de bodem van de wagen.

Dit systeem kan bestaan uit:

- 1° verankeringsrails in de vloer (2 stuks) of individuele verankeringspunten (4 stuks);
- 2° set van 4 ontspanners;
- 3° een heupgordel;
- 4° een driepuntsgordel.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° materiaal en installatie
- 2° de wettelijk verplichte gordel in de wagen om de persoon vast te zetten

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel, elektronische rolstoel of een scooter;

b/ die vrijwel wekelijks meerijden in het mobiliteitshulpmiddel in de auto.

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel, elektronische rolstoel of een scooter;

b/ die zelf rijden met de auto, zittend in hun mobiliteitshulpmiddel;

c/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° aanpassing auto: automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel

2° aanpassing auto: automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel: aanvulling: adapter bestuurdersstoel

3° aanpassing auto: kofferbaklift / plafondblift

4° aanpassing auto: opbergsysteem voor elektrische rolstoel, scooter of manuele rolstoel met hoepelondersteuning

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

164 Aanpassing auto: Schuifdeur/telescopische deur aan bestuurderszijde (enkel op reeds aanwezige auto)**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een schuifdeur/telescopische deur aan bestuurderszijde is een autoaanpassing waarbij de bestaande klapdeur omgebouwd wordt naar een schuifdeur.

Een schuifdeur is een deur die niet opendraait, maar opzij schuift.

Een telescopische deur is een zwenkzwaai deur die 'uit de auto' komt zoals bij treindeuren.

De aanpassing wordt uitgevoerd op een auto die al in het bezit was voordat de noodzaak aan de aanpassing ontstond.

Voor deze aanpassing mag de reeds aanwezige auto maximum 5 jaar oud zijn en een maximum aantal kilometers hebben volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar);

2° 100 000 km voor dieselauto's (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

Inbegrepen in deze referentierubriek:

1° materiaal en installatie

2° bediening

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
- b/ voor wie een rolstoelopbergsysteem achter de bestuurderszetel de goedkoopst passende oplossing is om de rolstoel mee te nemen;
- c/ die al in bezit waren van een auto zonder schuifdeur of telescopische deur voordat de noodzaak aan de aanpassing ontstond ;
- d/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: automatisatie toegang auto
- 2° aanpassing auto: automatisatie toegang auto: aanvulling: afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift
- 3° aanpassing auto: automatische kofferklepener

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

164/1 Aanpassing auto: Automatisatie van de schuifdeur bestuurderszijde

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een automatisatie van de schuif/telescopische deur aan de bestuurderszijde is een systeem om de schuif/telescopische deur aan de bestuurderszijde gemotoriseerd te openen en te sluiten.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

Inbegrepen:

- 1° materiaal en installatie;
- 2° afstandsbediening.

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
- b/ voor wie een rolstoelopbergsysteem achter de bestuurderstoel de goedkoopst passende oplossing is om de rolstoel mee te nemen;
- c/ waarvan de auto niet standaard of als optie voorzien is van een automatische schuifdeur/telescopische deur;
- d/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: automatisatie toegang auto: aanvulling: afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift

2° aanpassing auto: automatische kofferklepopener

3° aanpassing auto: automatisatie toegang auto

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

165 Aanpassing auto: Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten zijn aanpassingen om de noodzakelijke bedieningsorganen te kunnen bedienen zonder het stuur los te laten. Deze kunnen bevestigd zijn in:

1° een stuurbol;

2° een hoofdsteun;

3° gas en rembediening;

4° en andere aangepaste oplossingen.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar);

2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° materiaal en installatie

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide bovenste ledematen:

a/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met een van volgende vermeldingen

- 35.02 Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten
- 35.03 Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur met de linkerhand los te laten
- 35.04 Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur met de rechterhand los te laten
- 35.05 Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur en de acceleratie- en remmechanismen los te laten

b/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

167/1 Aanpassing auto: Veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit is een extra gordel die samen met de standaard veiligheidsgordel gebruikt wordt en die bestaat uit 4, 5 of 6 fixatiepunten. Deze gordel kan door de gebruiker zelf gesloten en geopend worden.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar);
- 2° 100.000 km voor dieselauto's (20.000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die zelf rijden met de auto;
- b/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
- c/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met volgende vermelding:
  - 43.07 Veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die meerijden met de auto;
- b/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
- c/ die niet voldoende ondersteuning hebben met de veiligheidsgordel;
- d/ die nood hebben aan extra ondersteuning voor een goede zithouding.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto
- 2° aanpassing auto: aangepaste veiligheidsgordel

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

167/2 Aanpassing auto: Aangepaste veiligheidsgordel

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepaste veiligheidsgordel is de originele veiligheidsgordel die wordt aangepast aan de noden van de bestuurder.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar);
- 2° 100.000 km voor dieselauto's (20.000 km per jaar).

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor deze autoaanpassing pas uitbetalen na het ontvangen van het attest van homologatie.

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

a/ die een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs hebben met de volgende vermeldingen:

- 43.06 Aangepaste veiligheidsgordel

b/ die zich vrijwel wekelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aanpassing auto: veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit
- 2° fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximumbedrag voor het totaal van de autoaanpassingen:: 1.152,21 euro

176 Fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto is een stevige harnasgordel die personen met gedragsproblemen voorkomt dat ze zich vrij rondbewegen in de auto. De gordel voldoet aan volgende eisen:

- 1° De persoon kan de gordel niet zelf losmaken;
- 2° De persoon kan zelf niet uit de gordel kruipen;
- 3° De gordel is vervaardigd van stevig en duurzaam materiaal.

Afhankelijk van de ernst van de gedragsproblemen of beweeglijkheid, kan men kiezen voor een 5- of 7-puntsgordel.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° bevestiging van de fixatiegordel aan de zetel van de auto

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een verstandelijke handicap:

a/ die omwille van gedragsproblemen niet op hun plaats blijven zitten tijdens het verplaatsen met de auto;

b/ waarvoor goedkopere alternatieven zoals een afdekkapje voor de gordelsluiting niet voldoen;

c/ waarvoor therapie geen oplossing biedt.

2) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:

a/ die omwille van gedragsproblemen niet op hun plaats blijven zitten tijdens het verplaatsen met de auto;

b/ waarvoor goedkopere alternatieven zoals een afdekkapje voor de gordelsluiting niet voldoen;

c/ waarvoor therapie geen oplossing biedt.

c) Cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° aangepaste kinderautostoel

- 2° aangepaste kinderautostoel: aanvulling: draaiplateau
- 3° aangepaste kinderautostoel: aanvulling: extra aanpassingen
- 4° aanpassing auto: veiligheidsgordel met steun voor goede stabiliteit
- 5° aanpassing auto: aangepaste veiligheidsgordel

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 16 november 2023 houdende de vervanging van de refertelijst en de refertelijst bis betreffende individuele materiële bijstand en tot aanpassing van de hulpmiddelenfiches.

Brussel, 16 november 2023

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS